Gemeente Amsterdam

Doc 73a

Locatieprofiel Westerpark

Aan Burgemeester Halsema
Van Melanie van der Horst, stadsdeel West
Datum 13 november 2019

Geachte Burgemeester,

Middels deze notitie informeer en betrek ik u bij de uitkomsten van het participatieproces dat ik met omwonenden, de Westergas B.V. en ondernemers heb doorlopen inzake het locatieprofiel Westerpark. Daaruit voort vloeien de wijzigingen en de randvoorwaarden die wij u adviseren door te voeren in het locatieprofiel Westerpark met ingang van 2021.

Het locatieprofiel
Wat voor soort evenementen in de buitenruimte mogen plaatsvinden, is bepaald in het locatieprofiel Westerpark. Dit profiel is begin 2018 vastgesteld door de gemeenteraad en heeft in 2018 en 2019 kaderstellend gewerkt voor de vergunningverlening voor evenementen. Die kaderstelling heeft o.a. betrekking op:

- Het aantal dagen (muziek) evenementen;
- De omvang van evenementen;
- De afbakening van het terrein;
- Mitigerende maatregelen ter voorkoming van schade aan terreinen;
- Diverse aandachtspunten, bijvoorbeeld op het gebied van mobiliteit.

Voorts zijn er, aanvullend op de locatieprofielen, in het kader van het vergunningenbeleid destijds ook een aantal algemene bepalingen vastgesteld, die betrekking hebben op de op- en afbouwtijd, geluid, duurzaamheid etc. Deze gelden voor alle locatieprofielen. De bepalingen hebben gemeen dat ze of betrekking hebben op of de bescherming van het leefmilieu van omwonden of gaan over de bescherming en gebruik van het terrein. Dit zijn belangrijke kwesties omdat het ontegenzeggelijk zo is dat evenementen overlast veroorzaken voor andere gebruikers van de locatie waar evenementen plaatsvinden in de openbare ruimte.

Doelstelling evaluatie: in hoeverre is de locatie Westerpark 'in balans'
De centrale doelstelling van de stadsbrede evaluatie van de huidige locatieprofielen, is om te beoordelen in hoeverre de locatie 'in balans' is, kijkend naar de programmering van de afgelopen twee jaar in relatie tot de druk die het legt op de omgeving en de consequenties voor het overige gebruik van de locatie. De evaluatie moet resulteren in mogelijke aanpassingen van de huidige profielen vanuit de stadsdelen. Het evenementenbureau gaat aan de hand daarvan onderzoeken welke locatieprofielen worden aangepast en wat daarvan de consequenties zijn voor het geheel van evenementenlocaties in Amsterdam.

Om antwoord te kunnen geven op de vraag "in hoeverre is de evenementenlocatie Westerpark 'in balans' ", is het van belang om een – gedeeld – beeld te verkrijgen van de volgende aspecten:

1. De belasting op de omgeving (aspecten geluid, mobiliteit e.d.);
2. De consequenties voor het gebruik van de locatie;
3. De gevolgen voor de gesteldheid van de locatie (bodem, groen, flora en fauna);
4. De binding tussen de evenementen en de locatie;
5. De binding met de buurt.

Bovenstaande aspecten kunnen wij beantwoorden vanuit een participatietraject dat wij in 2018 met o.a. de omwonenden van het Westerpark zijn gestart.

De leefbaarheid in en rond het Westerpark

Het Westerpark is een aantrekkelijk stadspark dat intensief wordt gebruikt en kent een unieke combinatie van park, groen en cultuur. Deze groene long in West biedt ruimte voor ontspanning, recreatie, sport en evenementen. De rijks-monumentale gebouwen zijn in het bezit van de Westergas B.V. en de openbare ruimte (inclusief het evenemententerrein) is van de gemeente. De ontwikkeling en het beheer van het Cultuurpark Westergasfabriek zien we als een succesvolle publiek-private samenwerking.

De bewoners geven aan met veel plezier rondom het Westerpark te wonen. In de laatste enquête uit 2018 waardeerden omwonenden hun plek met een cijfer 8,2. In 2016 en 2018 gaf meer dan de helft ook aan meerdere keren per jaar overlast te ondervinden van de activiteiten in het Westerpark. De grootste overlast wordt veroorzaakt door de muziek van de grote (buiten)evenementen en door luidruchtige bezoekers die na afloop door de buurt lopen, het afval dat deze bezoekers achterlaten en de verkeersdrukte die al deze bezoekers veroorzaken.

De afgelopen jaren is de populariteit van het park enorm toegenomen. Net als elders in de stad wordt het er drukker. De leefbaarheid van de buurten rondom het Westerpark staat door het sterk toegenomen gebruik van het park onder druk. Dat geldt ook voor de aantrekkelijkheid van het park zelf. Het intensieve gebruik en de toenemende bezoekersaantallen, gaan regelmatig ten

koste van de leefbaarheid en kwaliteit van het park en zijn omgeving. Deze klacht komt terug tijdens verschillende bijeenkomsten, zoals bewonersbijeenkomsten in het kader van Toekomstbestendig Westerpark, het Vierseizoenenoverleg en vanuit de Programmaraad Westerpark. Thema's die terugkomen zijn de overlast van evenementen, zowel binnen in de gebouwen als buiten in de openbare ruimte, de troep die achterblijft nadat de bezoekers zijn vertrokken, het beheer van het groen, het verkeer in het park en de communicatie richting bewoners over al deze zaken.

Samen aan de slag voor het Westerpark
Het stadsdeel heeft als doel om de, in de afgelopen jaren ontwikkelde, groene en culturele kwaliteiten van het Westerpark te behouden. We streven naar een leefbaar, duurzaam en toekomstbestendig Westerpark. Daarvoor zijn aanpassingen nodig die we gezamenlijk met bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden moeten vinden.

Het afgelopen anderhalf jaar heeft het stadsdeel actief ingezet op hernieuwd onderzoek en participatie rondom dit thema, door bij alle belanghebbende partijen input op te halen over de buitenprogrammering van evenementen. Doel daarvan was het opnieuw onderzoeken of we als stadsdeel voldoen aan alle wensen en eisen rondom de programmering van evenementen op het buitenterrein van het Cultuurpark Westergasfabriek en input te verkrijgen voor de evaluatie van het locatieprofiel. Doen we wat we moeten doen, of moeten we zaken aanscherpen?

Om het gesprek met de omwonenden beter te kunnen voeren, hebben we de Programmaraad in het leven geroepen. De Programmaraad bestaat uit een groep actieve en betrokken buurtbewoners, die met ons in gesprek zijn gegaan over de buitenprogrammering van evenementen in het Westerpark. In april 2018 heeft het stadsdeel een bewonersavond georganiseerd waarin uitleg werd gegeven over de op te richten Programmaraad van betrokken bewoners, culturele instellingen en ondernemers uit de buurt. Na die avond kregen geïnteresseerden twee weken de tijd om hun motivatie in te dienen, waaruit bij veel aanmeldingen een selectie gemaakt zou worden door het stadsdeel. Uiteindelijk hebben 14 bewoners en culturele ondernemers zich aangemeld, vanuit verschillende achtergronden qua leeftijd, woonbuurt en motivatie. Zij vormen nu de Programmaraad.

In het voorjaar 2018 is de Programmaraad van start gegaan en is sindsdien met grote regelmaat bijeen gekomen met als doel om advies op de inhoudelijke invulling van de buitenprogrammering te geven en te adviseren op de praktische inpassing van evenementen in de buitenruimte, met als doel om de overlast voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken.

Actieplan Westerpark in Balans
Op basis van de gesprekken en bijeenkomsten, meldingen en de enquête 2016 hebben we in 2018 vijf thema's geïdentificeerd, waarmee we aan de slag zijn gegaan om de balans in het Westerpark te verbeteren. Dit zijn:

- (Buiten)programmering evenementen;
- Afval dat achterblijft en duurzame afvalinzameling;
- Verkeer en parkeren;
- Beheer van het park (openbare ruimte & groen);

- Participatie en communicatie.

Vooruitlopend op de evaluatie van het locatieprofiel, zijn we gestart met het onderzoeken van het draagvlak voor de culturele programmering van het Cultuurpark Westergasfabriek en het huidige evenementenbeleid. Gezamenlijk met bewoners en ondernemers is gekeken welke culturele invulling van de buitenprogrammering goed aansluit op zowel de wens van omwonenden, als die van ondernemers, bezoekers en evenementenorganisatoren. Ook is gekeken in hoeverre bepaalde commerciële evenementen (nog) passen in het programmabeleid, nu gezocht wordt naar een betere balans tussen de (buiten)programmering en de leefbaarheid in de omgeving. Daarbij gaat het niet alleen om het aantal of het soort evenementen, maar ook om hoe (duurzaam) deze georganiseerd worden, de overlast die ze mogelijkerwijs opleveren en de doelgroep die erdoor wordt aangesproken.

In januari 2019 heeft de Programmaraad ons van bijna 100 (kritische) adviezen voorzien die (grotendeels) zijn meegenomen in het actieplan buitenprogrammering Westerpark dat op 26 februari 2019 gepresenteerd is aan de stadsdeelcommissie. Dit actieplan was de volgende stap in het proces dat we zijn aangegaan met bewoners, ondernemers en de Westergas B.V. om tot een nieuwe balans te komen in het Westerpark. In de evaluatie van het actieplan, geagendeerd en besproken in de stadsdeelcommissie West van 5 november j.l., staat beschreven welke acties in gang zijn gezet en welke resultaten zijn behaald.

Gezamenlijke evaluatie locatieprofiel
Vanaf februari 2019 heeft de Programmaraad zich gebogen over een advisering inzake het locatieprofiel Westerpark. De Programmaraad is van mening dat het in 2018 vastgestelde locatieprofiel nog te zwaar leunt op het in 2004 door de burgemeester vastgestelde evenementen vergunningenbeleid, waarbij wordt uitgegaan van meetbare factoren als decibellen, bezoekersaantallen en aantallen dagen. Amsterdam en het Cultuurpark zijn niet meer dezelfde als in 2004: er is een andere stad, er zijn andere behoeften, er is een grotere druk op het park en er zijn andere evenementen en andere bezoekers. Het voldoet niet langer om aan de knoppen van decibellen en bezoekersaantallen te draaien. Er zijn daarnaast andere (inhoudelijke) knoppen nodig.

Vervolgens zijn we in een werksessie in het najaar van 2019, met de Programmaraad en de Westergas tot een gezamenlijk beeld gekomen over het park dat we graag in de nabije toekomst zouden willen zien. En vandaaruit zijn we samen gekomen tot de wijzigingen die in het huidige locatieprofiel Westerpark zouden moeten worden doorgevoerd om tot meer balans te komen. Hieronder wordt weergegeven hoe dat gezamenlijke advies er uit ziet:

Gezamenlijk (wens)beeld
Het Cultuurpark Westergasfabriek is een plek waar (veel) aandacht wordt besteed aan (klein)kunst en theater. Het biedt plek aan vernieuwende initiatieven, maar biedt ook ruimte voor rust en ontspanning. Het is een plek die zingeving en betekenis uitdraagt. Het Cultuurpark is uitnodigend voor iedereen; een divers publiek, van jong tot oud, met een mozaïek aan veelzijdigheid van bezoekers. Bij elk nieuw element wordt goed gekeken naar de toegevoegde waarde ervan. Een aantal 'piek' evenementen kan zeker plaatsvinden, afgewisseld met kleinschalige evenementen.

Maar er is ook gewoon rust. De programmering biedt plaats aan evenementen voor en door de buurt. Grote evenementen hebben een link met de buurt en doen iets voor de buurt. Bewoners zijn trots op hun park en voelen zich uitgenodigd door het diverse programma.

Ten aanzien van het format waarin het locatieprofiel nu wordt beschreven, merken we op dat dit aanpassing behoeft. Het aantal bezoekers en het maximale geluidniveau zijn nu de enige sturingsknoppen voor de indeling van evenementen, maar dit zegt niet alles. Wat is de definitie van een groot evenement? Betreft dat het aantal bezoekers of het aantal dagen dat het park bezet wordt? Een groot festival als Milkshake is goed georganiseerd en mag zich verheugen in sympathie in de buurt. Maar het betekent ook bouw- en breekdagen, afhekkingen en schade aan de grasmat. De Rollende Keukens geeft minder geluidsoverlast en kent amper bouw- en breekdagen, maar levert wel een continue stroom bezoekers op en daarmee overlast in de aangrenzende buurten. Een kermis blijft ruim binnen de muzieknormen, maar staat wel tien dagen direct tegenover woningen. Ieder evenement heeft zo zijn eigen afwegingen. En ook binnen-evenementen als Awakenings of ADE gaan niet ongemerkt voorbij. Hoe kunnen we dit meer objectiveren? Er is behoefte aan andere sturingsknoppen en meer verfijnde criteria voor overlast, op basis waarvan een afweging kan worden gemaakt.

Vertaling gezamenlijk beeld naar breed gedragen locatieprofiel
Stedelijk is een format vastgesteld dat is opgebouwd uit verschillende onderdelen. Langs de opbouw van dit format wordt onderstaand beschreven welke wijzigingen wij gezamenlijk voorstellen.

Afbeelding/ kaart van de locatie
In het huidige locatieprofiel Westerpark staat een afbeelding die het gehele Westerpark weergeeft. Gebleken is dat dit tot onduidelijkheid leidt omdat het de indruk wekt dat het profiel ook van toepassing is op andere onderdelen zoals het 'oude Westerpark' en de Natuurspeeltuin. Aangezien dit niet het geval is, stellen wij voor de afbeelding en de kaart aan te passen zodat duidelijk is dat het profiel alleen betrekking heeft op het deel dat het Cultuurpark betreft.

Omschrijving locatie
De omschrijving in overeenstemming brengen met bovenstaand geformuleerde gezamenlijk (wens)beeld.

Aantal evenementen per jaar
De speciale positie van het Westerpark met zowel buiten- als binnenevenmenten vraagt om een helder kader voor het gebruik van de openbare ruimte. Wij zien graag dat wordt opgenomen dat alle activiteiten in de openbare ruimte, denk daarbij aan tenten die in de openbare ruimte worden geplaats ten behoeve van een activiteit in een gebouw van de Westergas B.V., met ingang van 2021 meetellen in het aantal evenementdagen. Dit zal leiden tot een toename van het aantal evenementaanvragen, zonder dat daar een verruiming van het aantal evenementendagen tegenover staat. En zal er toe leiden dat er jaarlijks inhoudelijke keuzes gemaakt moeten worden.

Het maximaal aantal evenementdagen per jaar voor de categorie groot (>10.000 bezoekers) verlagen van 10 dagen naar maximaal 8 dagen. Per jaar blijven er maximaal 123 dagen mogelijk,

waarvan ten hoogste 3 evenementendagen met een hoge geluidbelasting, tot maximaal 85 dB(C) en 3 evenementendagen met een maximale geluidbelasting tot maximaal 80 dB(C). Voor alle overige evenementendagen (117 dagen maximaal) dient de geluidbelasting, net als nu, onder de maximaal 75 dB(C) te blijven.
Naast de maximaal 8 dagen voor evenementen >10.000 bezoekers (momenteel zijn dit de Rollende keukens, het Vrije Westen en Milkshake), is er ruimte voor 23 evenementdagen met meer dan 2000 bezoekers (o.a de kermis en Troonopvolgers). De overige 92 evenementdagen zijn voor evenementen die minder dan 2000 bezoekers gelijktijdig bedienen (o.a. Sunday market, Circus Zanzara, de ijsbaan voor de buurt, Juni gedicht, kunstbende en Ketelhuis film buiten)

Maximale duur van op-afbouwen
De maximale duur verlagen van maximaal 10 dagen (stedelijke richtlijn) naar 8 dagen of minder. Wij hanteren deze duur nu al, maar zien dit graag aangepast in het locatieprofiel.
Juist deze dagen worden als belastend ervaren, het zijn dagen met veel zwaar vrachtverkeer en omhekkingen in het park.

Toegankelijkheid
Graag zouden wij zien dat aan het stedelijke kader voor evenementen wordt toegevoegd dat evenementen toegankelijk zijn voor bezoekers met een beperking . Tijdens de verschillende gespreken is gebleken dat de wijze waarop dit nu in het stedelijk beleid geborgd is, te vrijblijvend is. Wij dringen er bij u op aan de APV te wijzigen, zodat toegankelijkheid als afwegingsgrond geldt en als (handhaafbaar) vergunningvoorschrift kan worden opgenomen.

Rustperiode
Momenteel is opgenomen dat het streven is om in de periode van april tot september minimaal twee weekenden geen evenementen in de openbare ruimte te laten plaatsvinden. Dit zien wij graag aangepast en in overeenstemming gebracht met hetgeen in het actieplan is bedoeld: Er staan op dit moment in de periode tussen april en oktober 21 weekenden evenementen geprogrammeerd (het betreft veelal ook kleinere evenementen). Het uitgangspunt is dat dit er niet meer worden.

Bijzonderheden
In het profiel de 'knop' "ruimte voor vernieuwing" toe voegen:
De - breed gedragen - gedachte hierachter is dat het Westerpark als kraamkamer voor nieuwe initiatieven kan dienen. Dat geeft namelijk aan wat voor park je wil zijn en dit is waar omwonenden van het Westerpark zich mee identificeren. Hiervoor is het gewenst dat er een stedelijk kader wordt ontwikkeld hoe dit te bewerkstelligen en dat er een transparant afwegingskader komt op basis waarvan beoordeeld kan worden wanneer een bestaand evenement niet langer als vernieuwend wordt gezien en elders in de stad/ regio een plek verdiend. Het stadsdeel, de Westergas B.V. en de programmaraad nemen hierbij graag het voortouw. Deze knop betekent niet dat er meer evenmentsdagen worden toegevoegd voor de kraamkamer, maar dat er inhoudelijke keuzes gemaakt kunnen worden welke evenementen passen in deze visie. Gevolg kan zijn dat er afscheid genomen wordt van bestaande spelers.

In het profiel de 'knop': programmering in samenspraak met de programmaraad, toe voegen

De programmaraad ontvangt een afschrift van de geplande activiteiten in de openbare ruimte en geeft een advies aan stadsdeel West. Waarbij het advies van de programmaraad met name gericht is of de activiteit inhoudelijk in voldoende mate bijdraagt aan het gewenste inhoudelijk profiel. De portefeuillehouder weegt dit advies mee in haar besluit. Daar waar wordt afgeweken van het advies van de programmaraad, wordt dit beargumenteerd. Hiervoor is het gewenst dat er een stedelijk kader wordt ontwikkeld hoe dit te bewerkstelligen en er een transparant afwegingskader komt op basis waarvan een aanvraag op inhoudelijke gronden getoetst kan worden.

In het profiel de 'knop': beperking bouw- en breekdagen en omhekking, toevoegen. Organisatoren die met minder dagen toe kunnen en niet omhekken hebben de voorkeur.

Willen we de komende jaren toewerken naar die gezamenlijke visie van een bruisend en vernieuwend park met oog voor de omliggende buurten en parkbezoekers, dan zijn deze extra knoppen essentieel. De implementatie zal een zoektocht zijn. Maar hierin zou het Westerpark – net als destijds bij de oprichting – een voorloper kunnen zijn in Amsterdam.

Vervolg
Gelijktijdig met dit proces, waarin ik samen met de Programmaraad en de Westergas B.V. tot overeenstemming ben gekomen over de onderwerpen die we als advies aan u - inzake het locatieprofiel Westerpark- meegeven, is dit jaar uitwerking gegeven aan het actieplan 'buitenprogrammering Westerpark'. Ook komend jaar zal het programma 'Westerpark in balans' met het daarbij behorende actieplan worden voortgezet, zodat vooruitlopend op het gewijzigde locatieprofiel kan worden toegewerkt naar een park dat in balans is.